

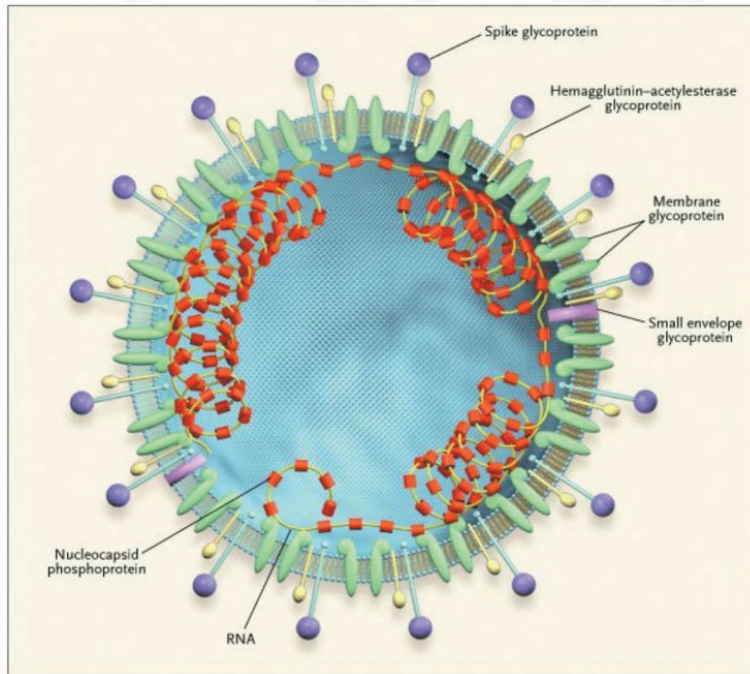
31/01/2020

KORONAVIRUS (CORONAVIRUS) HAKKINDA BİLGİLENDİRME RAPORU

Şon günlerde bütün Dünyanın gündeminde yer almış olan Koronavirüs hakkında Üniversitemiz Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı tarafından bir Bilgilendirme Raporu hazırlanmış ve Üniversitemiz bu Raporu kamuoyunun dikkatine sunmayı görev bilmiştir.

Koronavirus (Coronavirus) nedir?

Koronavirüsler tek zincirli, pozitif polariteli, zarflı RNA virüsleridir. Yüzeylerinde çubuksu uzantıları (çıkıntılar) vardır. Bu çıkıntıların taç benzeri oluşturduğu yapının Latince karşılığı "corona" olup, burdan yola çıkılarak bu virüslere Coronavirus (taçlı virüs) ismi verilmiştir.

Şekil 1. Severe acute respiratory syndrome. Credit: The New England Journal of Medicine (www.nejm.org)

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Rektörlüğü

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Rektörlüğü 34320 Avcılar/İstanbul

Tel: 0212 404 03 00 / Faks: 0212 404 07 01

iucbilgi@istanbul.edu.tr / istanbulc@hs01.kep.tr

İSTANBUL
ÜNİVERSİTESİ
CERRAHPAŞA

istanbulc.edu.tr

/iucerrahpasa1453

/iu_cerrahpasa

/iucerrahpasa

31/01/2020

Koronavirüsler; Alfa-, Beta-, Gama- ve Delta Koronavirüsler olmak üzere başlıca dört türde sınıflandırılırlar. İnsanlarla evcil ve yabani hayvanlarda (yarasa, deve, domuz, kedi, köpek, kemirgen ve kanatlılar vb) bulunabilmektedirler.

İnsan Koronavirüslerinin özellikleri nelerdir?

İnsan koronavirüsleri ilk kez 1960'larda tanımlanmıştır. Bugün insanda enfeksiyon etkeni olduğu bilinen yedi koronavirüs bulunmaktadır. Bunlardan 229E (Alfa koronavirus), NL63 (Alfa koronavirus), OC43 (Beta koronavirus) ve HKU1 (Beta koronavirus) insanda en sık enfeksiyon etkeni olan koronaviruslar olup üst ve alt solunum yollarını etkilemektedirler.

Diğer üç insan koronavirüsü ise yakın geçmişte tanımlanmıştır:

- SARS-CoV: 2002 yılında Çin'de tanımlanmıştır. Ciddi Akut Solunum Yolları Sendromuna (SARS) neden olmaktadır. Dünya genelinde salgın sonucunda 774 kişinin hayatını kaybetmesine neden olmuştur.
- MERS-CoV: 2012 yılında Suudi Arabistan'da ortaya çıkıp Orta Doğu Solunum Yolları Sendromu virüsü (MERS) olarak isimlendirilmiş, 24 ülkeye yayılıp, 1000'den fazla vaka, 400 civarında ölüme neden olmuştur.
- 2019-nCoV: 2019 yılının son günlerinde Çin'in Hubei eyaletine bağlı Wuhan şehrinde insanlarda pnömoni yapan yeni bir Koronavirüs tanımlanmıştır. Yeni Koronavirüs Enfekte Pnömonisi (NCIP) adı verilen hastalığa yol açan ve 2019-nCoV olarak adlandırılan virüsün, Betacoronavirus 2b soyunda yer aldığı belirlenmiştir. Bronşalveoler lavaj sıvısı örneklerinden elde edilen yeni virüse ait üç farklı suşun tam genom analizi yapılmıştır.

Yeni Koronavirüs (2019-nCoV) hakkında ne biliyoruz?

2019-nCoV ilk olarak Çin'in Wuhan şehrinde ciddi alt solunum yolu enfeksiyonu etkeni olarak ortaya çıkmıştır. Yeni bir etkenin farkına varılmasında Çin'de 2004 yılından itibaren sürdürülen ve "nedeni belirlenemeyen pnömonilerin bildirimini" ni içeren sörveyans sisteminin katkısı olduğu düşünülmektedir. İlk vakalar Wuhan şehrinde bulunan büyük bir deniz ürünleri pazarı ile bağlantılı olmakla birlikte zaman içerisinde artan vaka sayısı, Wuhan şehrinde hatta Çin'de hiç bulunmamış vakaların görülmesi, sağlık çalışanlarında enfeksiyon gelişmesi virüsün insandan insana yayıldığını göstermektedir.

Salgın nasıl ilerledi?

Bugüne dek görülen 10 bine yakın vakanın büyük çoğunluğu ve vefat eden 200'den fazla vakanın tamamı Çin'de olmakla birlikte 20 farklı ülkede de 2019-nCoV enfeksiyonu saptanmıştır. Şu ana

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Rektörlüğü

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Rektörlüğü 34320 Avcılar/İstanbul

Tel: 0212 404 03 00 / Faks: 0212 404 07 01

iucbilgi@istanbul.edu.tr / istanbulc@hs01.kep.tr

İSTANBUL
ÜNİVERSİTESİ
CERRAHPAŞA

istanbulc.edu.tr

/iucerrahpasa1453

/iu_cerrahpasa

/iucerrahpasa

31/01/2020

kadar bildirilen ölüm vakalarının çoğunluğunu ileri yaştaki bireyler oluşturmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü, hastalığın özellikle sağlık alt yapısı zayıf ülkelere yayılmasını engellemek amacıyla 30 Ocak 2020 tarihinde Uluslararası Acil Durum ilan etmiştir.

Bulaşma yolları nelerdir?

Hastalığın başlangıcındaki ilk kaynak olarak Wuhan Deniz Ürünleri Toptan Satış Pazarında yasadışı olarak satılan vahşi hayvanlar düşünülmekle birlikte, insandan insana ve sağlık merkezlerinde bulaş bildirilmiştir. Şu ana kadar hastalığın bulaşma yolunun damlacık yoluyla olduğu görülmüştür. Ortalama inkübasyon süresi ile ilgili bilgiler sınırlıdır. MERS-CoV ve SARS-CoV epidemiyolojiden elde edilen bilgilere göre inkübasyon süresinin 2-14 gün arasında olabileceği düşünülmekle birlikte şu an için bulaştırıcılık süresi ve virüsün dış ortama dayanma süresi net olarak bilinmemektedir.

Klinik özellikleri nelerdir?

Enfeksiyonun yaygın belirtileri solunum semptomları; ateş, öksürük ve dispne (solunum güçlüğü) dir. Daha ciddi olgularda; pnömoni (zatürre), ağır akut solunum yolu enfeksiyonu, böbrek yetmezliği ve hatta ölüm gelişebilir. Ağır seyirli olguların oranının ve fatalite (öldürücülük) hızının çok yüksek olmadığı şeklinde bir izlenim elde edilmiştir. Mevcut veriler hastalıkta ölüm oranının %2 civarında olduğunu göstermekle birlikte, virüsün genetik yapısında ortaya çıkabilecek değişikliklere bağlı olarak bu bilgiler farklılaşabilir.

Laboratuvar testleri

2019-nCoV vaka tanımına uyan hastalarda solunum yolu numuneleri virus PCR ile taranmalıdır. Eğer gerekli ise, diğer solunum yolu hastalık etkenleri açısından da incelenmelidir. Hastada diğer solunum yolu patojenleri tespit edilse dahi ko-enfeksiyonların oluşabileceği dikkate alınarak 2019-nCoV olası vaka tanımına uyan tüm hasta numuneleri de 2019-nCoV için değerlendirilmelidir.

Hangi hastalarda 2019-nCoV enfeksiyonundan şüphelenilmeli?

Salgının önlenmesinde şüpheli n-CoV enfeksiyonu olan hastaların erken tanınması son derece önemlidir. Ateş ve akut solunum yolu hastalığı (öksürük, solunum sıkıntısı vb bulgular) ile başvuran hastalarda seyahat öyküsü ayrıntılı şekilde alınmalıdır. Semptomların başlamasından önceki 14 gün içinde Çin'e seyahat öyküsü bulunan hastalar, laboratuvar olarak kanıtlanmış 2019-nCoV hastası ile veya 2019-nCoV açısından araştırılan bir hasta ile teması olan kişiler hemen diğer kişilerden ayrı bir alana alınmalı ve mutlaka hızlıca Sağlık Bakanlığına uygun şekilde bildirim yapılmalıdır. T.C.

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Rektörlüğü

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Rektörlüğü 34320 Avcılar/İstanbul

Tel: 0212 404 03 00 / Faks: 0212 404 07 01

iucbilgi@istanbul.edu.tr / istanbulc@hs01.kep.tr

İSTANBUL
ÜNİVERSİTESİ
CERRAHPAŞA

istanbulc.edu.tr

/iucerrahpasa1453

/iu_cerrahpasa

/iucerrahpasa

31/01/2020

Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve şüpheli vaka tanımı, sevk, bildirim ve yönetim algoritmalarını içeren 2019-nCoV Hastalığı Sağlık Çalışanları Rehberine alttaki linkten ulaşılabilir:

https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/haberler/ncov/2019-nCov_Hastal_Salk_alanlar_Rehberi.pdf

Şüpheli hastayla temas durumunda ne yapılmalı?

2019-nCoV enfeksiyonu şüphesi olan bir hastayla temas halindeki sağlık çalışanlarının, aile üyelerinin ve ziyaretçilerin sayısı sınırlanmalı; tüm personel ve ziyaretçiler de dahil olmak üzere hastanın odasına giren tüm kişilerin kaydı tutulmalıdır. Hasta asemptomatik olana kadar (belirtiler ortadan kalkıncaya kadar) tüm bu önlemlere uyulmalıdır.

2019-nCoV enfeksiyonu için doğrulaması yapılmış veya değerlendirmesi devam eden bir kişi ile yakın temas etmiş olanlarda son temaslarından sonraki 14 gün boyunca günde iki kez ateşlerini ölçmeli, öksürük, solunum sıkıntısı ile titreme, vücut ağrıları, boğaz ağrısı, baş ağrısı, ishal, mide bulantısı/kusma ve burun akıntısı gibi diğer erken semptomların olup olmadığı takip edilmelidir.

Korunma önlemleri nelerdir?

Şu anda 2019-nCoV enfeksiyonunu önleyecek bir aşı yoktur. Enfeksiyonu önlemenin en iyi yolu bu virüse maruz kalmaktan kaçınmaktır. Virüsün yayılmasını önlemek için uygulanacak genel önlemler şunlardır:

- Hastalar kalabalık ortamda bulunmamalı, kalabalık ortamda bulunmaları gerekiyorsa basit cerrahi maske kullanmalıdır.
- El hijyenine çok dikkat edilmelidir (eller en az 20 saniye boyunca sabun ve suyla yıkanmalı, sabun ve su yoksa gözle görülür kirlenme yoksa alkol bazlı el dezenfektanı kullanılmalıdır).
- Eller yıkanmadan gözlere, buruna ve ağıza dokunulmamalıdır.
- Solunum yolu hastalığı belirtileri (öksürük, hapşırık, nefes darlığı vb.) olan hastalarla maskesiz yakın temastan kaçınılmalıdır.
- Öksürürken ve hapşırırken ağız ve burun mendille kapatılmalı, ardından mendil çöp kutusuna atılarak eller yıkanmalı, mendil yoksa ağız ve burun dirseğin ön yüzüyle kapatılmalıdır.
- Sık kullanılan nesnelere ve yüzeyler temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir.
- Hasta kişilerin havlu gibi kişisel eşyaları ortak kullanılmamalıdır.

Bu rapor, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı tarafından kamuoyunu bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA REKTÖRLÜĞÜ

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Rektörlüğü

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Rektörlüğü 34320 Avcılar/İstanbul

Tel: 0212 404 03 00 / Faks: 0212 404 07 01

iucbilgi@istanbul.edu.tr / istanbulc@hs01.kep.tr